

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหา 2 ข้อ คือ (1) อิทธิพลของ GA₃ ที่มีต่อการเจริญของลำต้นข้าวและ (2) ถ้าคนข้าวมีการตอบสนองต่อ GA₃ แล้ว ข้าว 2 ชนิด คือ ข้าวขึ้นน้ำและข้าวนาสวนจะมีการตอบสนองต่อ GA₃ ต่างกันหรือไม่ อย่างไร ดังนั้นการทดลองนี้จึงศึกษาการเจริญเติบโตของต้นข้าวในธรรมชาติ บทบาทของ GA₃ และสภาวะบางอย่างทางสรีรวิทยาในการกระตุ้นและควบคุมการเจริญของท่อนลำต้นของต้นข้าว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากท่อนลำต้นนั้นได้รับ GA₃ แล้ว

1. ปล้องที่เหมาะสมของข้าว

การศึกษาการเจริญเติบโตของต้นข้าวโดยวัดความยาวของทุกปล้องในแต่ละสัปดาห์ เมื่อข้าวอายุตั้งแต่ 5 ถึง 16 สัปดาห์ ในข้าว 3 พันธุ์ คือ ข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 พันธุ์ ก ข.1 และพันธุ์ T 442-57 พบว่าปล้องที่ 1 - 7 เป็นปล้องโตเต็มที่ปรากฏแยกออกจากข้อเป็นจำนวนมาก มีอัตราการยืกวัดน้อยเมื่อโตเต็มที่ที่มีความยาวไม่เกิน 1 เซนติเมตร ปล้องที่ 8 เป็นปล้องแรกที่อยู่เหนือดินเมื่อโตเต็มที่ที่มีความยาวตั้งแต่ 1 - 2 เซนติเมตร ในข้าวทั้งพันธุ์ ก ข.1 และพันธุ์ T 442-57 เมื่อโตเต็มที่ปล้องที่อยู่บนสุดซึ่งเป็นก้านช่อกอกมีความยาวมากที่สุด และอัตราการเจริญสูงกว่าปล้องที่อยู่ต่ำลงมาตามลำดับ ปล้องบนสุดของข้าวพันธุ์ ก ข.1 คือปล้องที่ 14 และข้าวพันธุ์ T 442-57 คือปล้องที่ 17 สำหรับข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 นั้น ปล้องที่ 9 - 14 อัตราการยืกวัดสูงกว่ากลุ่มปล้องแรก ๆ มาก ระยะเวลาปล้องที่ 11 และ 12 มีความยาวมากที่สุด ปล้องที่ 15 - 16 เริ่มเกิดเมื่อสัปดาห์ที่ 12 แต่อัตราการยืกวัดน้อยมาก โดยเฉพาะปล้องที่ 16 แทบจะไม่ยืกวัดขึ้นเลย ส่วนปล้องที่เป็นก้านช่อกอกยังไม่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่ทำการศึกษา ถึงแก่ต้นข้าวจะมีอายุถึง 4 เดือนแล้วก็ตาม ที่เป็นเช่นนี้เพราะข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 เป็นข้าวขึ้นน้ำที่ไว

คอขวางแสง ออกดอกเฉพาะช่วงที่มีความยาวกลางวันประมาณ 11 ชั่วโมง หรือสั้นกว่านี้ (ประพาส, 2517) ซึ่งประมาณเดือนธันวาคม การศึกษาการเจริญเติบโตของข้าวนี้ทำขึ้นระหว่างเดือนเมษายน - กรกฎาคม ดังนั้นช่วงแสง กลางวันในระยะนี้จึงไม่เหมาะต่อการชักนำให้ข้าวต้นชูขึ้นแก้ว 56 สร้างดอก ข้าวจึงต้องใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตทางลำต้นเป็นเวลานาน ทำให้ปล่องบน ๆ ที่อยู่ใกล้ซอกคอกยัดตัวโคนอย ซึ่งในธรรมชาติแล้วเมื่อข้าวโตเต็มที่ปล่องที่มีกานซอกคอกยาวที่สุด และปล่องที่อยู่ถัดลงมาจะยาวนานลงตามลำดับ (Grist, 1955) ส่วนข้าวพันธุ์ ก ข.1 และพันธุ์ T 442-57 นั้นเป็นข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง ดังนั้นช่วงแสงจึงไม่มีผลต่อการออกดอก เมื่อต้นข้าวได้เติบโตครบกำหนดระยะการเจริญเติบโตทางลำต้นแล้วข้าวก็จะเริ่มสร้างซอกคอกทันที

Kaufman และคณะ (1976) ได้วิเคราะห์หาปริมาณ gibberellin ภายในต้นข้าวโด้ที่เทศนาคล้ายดังตั้งชื่อโดยวิธี gas-chromatography mass spectrometry พบว่าระหว่างที่ปล่องกำลังเจริญอย่างรวดเร็ว gibberellin ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของ GA_3 จะมีอยู่ที่ซอกคอกมากที่สุด รองลงมาที่ซอก เขาเรียกว่า ปริมาณเฉลี่ยของ GA_3 ที่ซอก 1850 ng และที่ซอก 46 ng ดังนั้น 2 ส่วนนี้จึงมีความสำคัญในการแจกจ่าย GA_3 ซึ่งเป็นสารที่ต้องการสำหรับการยัดตัวของปล่องแรกที่อยู่ถัดจากกานซอกคอกลงมา อีกประการหนึ่งความสามารถในการขึ้นน้ำของต้นข้าวขึ้นเกิดขึ้นในขณะที่ข้าวมีการยัดตัวทางลำต้น (ประพาส, 2517) จากเหตุผลดังกล่าวนี้สังเกตว่าการเลือกปล่องข้าวที่จะนำมาศึกษาจึงควรที่ว่า ปล่องหรือกลุ่มปล่องนั้นจะคงเป็นปล่องที่มีอัตราการเจริญเติบโตสูงสุดในระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น ดังนั้นในข้าวต้นชูขึ้นแก้ว 56 ซึ่งยังไม่ถึงระยะสร้างคอกอาจพบว่าปล่องที่ 10, 11 และ 12 มีลักษณะตรงกับที่ต้องการเพราะมีอัตราการเจริญเติบโตสูงสุด โดยดูจากอัตราการเจริญเติบโตต่อสัปดาห์ พันธุ์ ก ข.1 จึงเลือกใช้ปล่องที่ 10 และ 11 และพันธุ์ T 442-57 ใช้ปล่องที่ 10 และ 11 เช่นกัน โดยเลือกใช้ปล่องเหล่านี้ในระยะที่มีความยาวมากกว่า 1 เซนติเมตร และน้อยกว่า 2 เซนติเมตร การที่เลือกใช้ระยะนี้เพราะจากรายงานของ Kaufman (1967, 1973); Adams และคณะ (1973) และ Montague และคณะ (1973) เขา

โคทคลองผลของ GA_3 ต่อทอนลำต้นของข้าวโอต โดยสกัดทอนลำต้น จากปล้องที่อยู่ถัดจากกานชอคคอกลงมาในระยะที่ปล้องนี้มีความยาว 1 - 2, 1 - 3 เซนติเมตร เขาให้เหตุผลว่าระยะนี้ปล้องมีการแบ่งเซลล์เกิดขึ้นมาก เนื่องจากข้าวและข้าวโอตเป็นที่ขในตระกูลเดียวกัน ดังนั้นในการทดลองผลของ GA_3 การยืดอกตัวของลำต้นข้าวนี้จึงเลือกใช้ปล้องกิ่งกลาวระยะที่ปล้องนี้มีความยาว 1 - 2 เซนติเมตร จากการศึกษาโดยวัดความยาวของปล้องข้าวทั้ง 3 พันธุ์พบว่าระยะกิ่งกลาว ข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และพันธุ์ T442-57 มีอายุ 9 - 10 สัปดาห์ และข้าวพันธุ์ ก ข.1 มีอายุ 10 - 11 สัปดาห์

2. ทอนลำต้นที่เหมาะสม

จากการทดลองเพื่อดูว่าทอนลำต้นที่มีส่วนประกอบของเนื้อเยื่อต่าง ๆ กัน 5 แบบ นั้น ตอบสนองต่อ GA_3 ไດ่างกันหรือไม่ พบว่าในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และพันธุ์ ก ข.1 ทอนลำต้นของปล้องที่เหมาะสมที่มีข้อกลาง ขอบบน ปล้อง และกาบใบ ความยาวกิ่งแต่โคทขอล่างถึงเนื้อขอบบน 1 เซนติเมตร มีการตอบสนองต่อ GA_3 โคมากที่สุด โดยยืดอกตัวมากขึ้นจากความยาวเริ่มแรกในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 ถึง 137% และในข้าวพันธุ์ ก ข.1 144% ทอนลำต้นที่ยืดอกโคได้ตรงลงมาคือ ที่ประกอบด้วย ข้อ ปล้อง และ กาบใบ ส่วนทอนลำต้นที่คัดแบบอื่น ๆ เจริญโคน้อยกว่า ดังแสดงในตารางที่ 4 และกราฟที่ 4 นั้น ทำให้เห็นว่าเนื้อเยื่อส่วน ข้อ ปล้อง และ กาบใบ ล้วนมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของทอนลำต้น

Kaufman (1965, 1967); ทดลองให้ GA_3 กับทอนลำต้นของข้าวโอต ขณะที่กำลังเจริญเติบโต พบว่าปล้องจะเจริญโคของประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่กำลังมีการแบ่งเซลล์ซึ่งปรากฏอยู่ประมาณ $\frac{1}{3}$ ของปล้อง และส่วนที่มีเซลล์กำลังยืดอกตัวประมาณ $\frac{2}{3}$ ของปล้อง ทั้ง 2 ส่วนนี้ไม่แยกกันอย่างชัดเจนจะมีส่วนที่เกี่ยวกันอยู่ Montague และคณะ (1973) ก็ใช้ทอนลำต้นที่ประกอบด้วยส่วนปล้อง ข้อ และ กาบใบ ปล้องมีส่วนเนื้อเยื่อเจริญอยู่ที่โคนกลาง ทดลองกับ GA_3 และพบว่า GA_3 มีอิทธิพลต่อเซลล์ที่ส่วนเนื้อเยื่อเจริญเป็นส่วนใหญ่ กาบใบไม่ยืดอกให้เห็น แต่จำเป็นของมี

ไว้เพื่อให้เป็นส่วนคุ้มกันปล่อง การเอาข้อและกาบใบออกจากปล่องทำให้การยืดตัวลดลง ถึงแม้ว่าข้อและกาบใบเองจะไม่เจริญก็ตาม Kaufman (1973) ก็กล่าวว่า กาบใบเป็นส่วนที่ไม่ยืดตัวแต่บริการและหุ้มห่อปล่องไว้ ส่วนโคนล่างของปล่องประกอบด้วย เนื้อเยื่อเจริญซึ่งจะผลิตเซลล์ใหม่ ๆ ให้แก่ปล่อง เช่นเดียวกับที่ Fisher และ French (1976) ได้กล่าวว่าลักษณะทั่วไปของพืชใบเลี้ยงเดี่ยว บริเวณที่มีเนื้อเยื่อเจริญ นั้นอยู่ที่ปลายล่างของปล่อง

การค้นพบและข้อเสนอแนะเหล่านี้สอดคล้องกับการทดลองนี้ ดังผลที่แสดงใน ตารางที่ 4 ซึ่งพบว่าเนื้อเยื่อปลาย บนสุดของปล่องข้าวคอบสนองต่อ GA_3 ได้ประมาณ 2% ซึ่งน้อยมาก เพราะเนื้อเยื่อส่วนนี้เป็นเนื้อเยื่อถาวร การตอบสนองต่อ GA_3 จึงน้อย ทอนลำต้นแบบที่มีเนื้อเยื่อปลายล่างของปล่องเจริญได้ก็ขึ้น เพราะบริเวณนี้ยังมีเซลล์ที่กำลัง แบ่งตัวอยู่จึงตอบสนองต่อ GA_3 ได้บ้าง แต่การตอบสนองของทอนลำต้นแบบนี้ก็น้อยกว่า แบบที่มีข้อและที่มีข้อ ปล่อง และกาบใบอยู่ควาย ส่วนทอนลำต้นที่มีทั้งข้อล่างและขอบนนั้น สามารถเจริญได้ที่ดีที่สุด ดังนั้นข้อน่าจะมีความสำคัญต่อการยืดตัวและอาจเป็นแหล่งหนึ่ง ในการให้ GA_3 แก่ปล่อง Kaufman และคณะ (1976) ดังนั้นทอนลำต้น แบบที่มีทั้งข้อล่างและขอบนอยู่ควายความยาวทั้งหมด 1 เซนติเมตรนั้น จึงสามารถตอบสนอง ต่อ GA_3 ได้ดีมาก แต่เป็นแบบที่ไม่สะดวกในการหาทอนลำต้นแบบนี้ได้พอดี จึงเลือกใช้ ทอนลำต้นแบบที่ประกอบด้วยข้อ ปล่อง และกาบใบ

3. ชนิดของอาหารที่เหมาะสมต่อการเจริญของทอนลำต้น

น้ำตาล sucrose มีอิทธิพลต่อการเจริญของทอนลำต้นข้าวอย่างเห็นได้ชัด เมื่อทอนลำต้นได้รับ GA_3 ในขณะที่มีน้ำตาล sucrose 0.1M อยู่ควาย ความยาว เพิ่มขึ้น 88% เมื่อเปรียบเทียบกับ control ซึ่งไม่มีน้ำตาล sucrose GA_3 จะทำให้ความยาวทอนลำต้นเพิ่มขึ้น 29% เท่านั้น เมื่อให้ GA_3 ในสารละลาย Hoagland และน้ำตาล sucrose พบว่าความยาวเพิ่ม 46% ถ้าให้ GA_3 กับสารละลาย Hoagland โดยไม่มีน้ำตาล sucrose ความยาวทอนลำต้นเพิ่ม

ขึ้นเพียง 23% แสดงให้เห็นว่าน้ำตาล sucrose มีผลต่อการเจริญของท่อนลำต้น
 ชาว จากการทดลองในตอนแรกปรากฏว่าเมื่อ incubate ท่อนลำต้นนาน 72
 ชั่วโมง จะมีจุลินทรีย์บางอย่างเกิดขึ้นในอาหารที่มีสารละลาย Hoagland จึงเพิ่ม
 การทดลองโดยใช้สารปฏิชีวนะพวก Chloramphenicol 10 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
 ผสมลงในอาหารชนิดสารละลาย Hoagland และน้ำตาล sucrose ควบ ปรากฏ
 ว่าไม่มีจุลินทรีย์เกิดขึ้น แต่การยืักตัวของท่อนลำต้นน้อยกว่าไม่มีสารปฏิชีวนะนี้
 ทดลองนี้มีความสำคัญของน้ำตาล sucrose จากการทดลองนี้สอดคล้องกับการทดลองของ
 Kaufman และคณะ (1967) ซึ่งรายงานว่ากรดไกลที่ GA_3 ไปเพิ่มการเจริญของปล่อง
 ชาวโอตเกิดขึ้นโดยการเพิ่มการสังเคราะห์เอ็นไซม์อินเวอเรส (invertase) ควบคู่ไป
 กับการเกิด α -amylase อินเวอเรสเป็นเอ็นไซม์ที่เร่งปฏิกิริยาการสลายของน้ำตาล
 sucrose ให้เป็น glucose และ fructose ซึ่งจะนำไปใช้ในการสังเคราะห์
 คาร์โบไฮเดรตที่จำเป็นต่อการสร้างผนังเซลล์ ส่วน α -amylase เป็นเอ็นไซม์ที่ใช้ใน
 ขบวนการสังเคราะห์ RNA และโปรตีน ซึ่งจะช่วยในการยืักตัวของเซลล์ เมื่อใช้
 cyclohexamide ซึ่งเป็นสารยับยั้งการเจริญเติบโตในปริมาณ 10 และ 20 ไมโคร
 กรัมต่อมิลลิลิตร พบว่าสารนี้จะไประงับผลของ GA_3 ที่ไปเพิ่มการเจริญเติบโต
 Adams และคณะ (1973) พบว่า GA_3 และน้ำตาล sucrose ทำให้น้ำหนักแห้ง
 ของท่อนลำต้นชาวโอตมากกว่าไม่ได้น้ำตาล sucrose แต่ให้เฉพาะ GA_3 และ
 การให้สารละลาย Hoagland และสารละลาย Hoagland กับ GA_3 ก็ทำให้น้ำหนักแห้งของท่อนลำต้นเพิ่มขึ้นไม่เกิน 10% ซึ่งน้อยกว่าการให้น้ำตาล sucrose
 เพิ่มไปควบ ทำให้ความยาวของท่อนลำต้นเพิ่มถึง 80% เขาเสนอว่าการที่ท่อนลำต้น
 ที่ไม่ได้รับน้ำตาล sucrose มีการเจริญน้อยกว่าหรือถูกจำกัดเป็นเพราะอาหารภายใน
 ถูกใช้หมดไป อย่างไรก็ตามก็ตีค่าให้น้ำตาล sucrose จากภายนอกแก่ท่อนลำต้นเพียง
 อย่างเดียวก็ไม่อาจทดแทนอิทธิพลของข้อและกามใบ ทำให้เชื่อว่าการยืักตัวนี้จะคงเกิด
 จากการเคลื่อนย้ายสารจากข้อและกามใบไปยังปล่องควบ นอกเหนือจากน้ำตาล sucrose
 ซึ่งตรงกับการศึกษาของ Kazama และ Katsumi (1973) ในต้นอ่อนของ

Cucumber เขาพบว่าการณ์น้ำตาล sucrose อยู่ด้วยทำให้พืชตอบสนองต่อไคมากกว่าไม่มี

การทดลองนี้ก็เช่นเดียวกันพบว่าน้ำตาล sucrose มีส่วนสำคัญต่อการที่ GA_3 จะไปมีผลต่อการเจริญของท่อนลำต้นข้าวโดยทำหน้าที่เป็นสารอาหารให้แก่เซลล์ของเนื้อเยื่อเจริญ ส่วนการใช้สารละลาย Hoagland นั้น ท่อนลำต้นไม่ยืคตัวไคเท่าที่น้ำตาล sucrose ซึ่งตรงกับที่ Adams และคณะ (1973) ทดลองกับปล่องข้าวโอ๊ต ซึ่งสารนี้ไม่ค่อยมีผลต่อการเจริญของท่อนลำต้นนัก การใช้ Chloramphenicol จากการทดลองนี้อาจไปยับยั้งขบวนการสังเคราะห์โปรตีน ท่อนลำต้นจึงไม่เจริญเท่าที่ควร ดังนั้นจึงเลือกใช้อาหารสังเคราะห์ที่มีน้ำตาล sucrose 0.1M

4. การเจริญของท่อนลำต้นในช่วงเวลาต่าง ๆ

การตอบสนองของท่อนลำต้นของข้าว 3 พันธุ์ต่อ GA_3 10^{-5} M ที่ 24, 48, 72, 96 และ 120 ชั่วโมง ตามตารางที่ 6 ก. และ 6 ข. พบว่าเวลาที่ทำให้ท่อนลำต้นมีการยืคตัวสูงสุดคือ 72 ชั่วโมง แล้วอัตราการยืคตัวก็เริ่มลดลงและคงที่ที่เวลา 120 ชั่วโมง จากการศึกษาของ Kaufman (1967) พบว่า GA_3 สามารถเข้าสู่ออกไซด์ได้เร็วมากเพียงแต่ให้ GA_3 เข้มข้น 10^{-1} และ 10^{-2} มิลลิกรัมต่อลิตร นานเพียง 5 นาทีเท่านั้น ก็ทำให้ท่อนลำต้นตอบสนองโดยการยืคตัวไคอย่างมากในที่มืด ซึ่งเขาคาคว่าเวลาที่ใช่จริง ๆ อาจน้อยกว่านี้ก็ได้ หลังจากที่ท่อนลำต้นไครับ GA_3 จะยืคตัวไคถึง 80% ที่ 48 ชั่วโมง อัตราการเจริญเพิ่มเร็วมากที่ 0 - 30 ชั่วโมง และหลังจากนั้นอัตราการเจริญก็ค่อย ๆ ลดลง Adams และคณะ (1973) พบว่า GA_3 ชักนำไปให้ท่อนลำต้นของปล่องข้าวโอ๊ตยาวขึ้นกว่าเดิม 3 เท่าที่เวลา 70 ชั่วโมงหลังจากไครับ GA_3 อัตราการยืคตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 0 - 50 ชั่วโมง และหลังจากนั้นอัตราการยืคตัวก็ค่อยลดลง Davies และ Ozbay (1975) พบว่า GA_3 ชักนำไปให้ epicotyl ของต้นข้าวเจริญไคสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ 0 - 48 ชั่วโมง

การทดลองนี้ได้ผลเช่นเดียวกับนักวิทยาศาสตร์อื่น ๆ ที่ทำการทดลองเกี่ยวกับระยะเวลาว่าเวลาที่เหมาะสมคือประมาณ 72 ชั่วโมง ซึ่งระยะเวลานี้ GA_3 อาจไปมีผลทำให้เกิดการโบไฮเดรต โปรตีนและสารบางอย่างที่จะมีผลทำให้เซลล์ยืงตัวหรือแบ่งตัว โดยต้องอาศัยสารอาหารภายในและจากภายนอกด้วย เมื่อปริมาณ GA_3 หรือสารอาหารอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทุกอย่างถูกใช้หมดไป อัตราการเจริญก็จะลดลง หรือถ้าสารต่าง ๆ เหล่านี้ยังถูกใช้ไม่หมดก็อาจเป็นเพราะเซลล์ยืงตัวเต็มที่แล้ว ถึงแม้จะมีสารอื่นใดมาสนับสนุนอีกก็ตาม เซลล์ก็ไม่สามารถยืงตัวได้อีก จึงทำให้อัตราการยืงตัวของท่อนลำต้น เริ่มลดลงและคงที่

5. วิธีการที่เหมาะสมในการให้ GA_3 ต่อท่อนลำต้น

เปรียบเทียบวิธีการให้ GA_3 2 แบบแก่ท่อนลำต้นของข้าว 3 พันธุ์ พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างการให้ GA_3 ทางขอล่างและให้ GA_3 แก่ทุกส่วนของท่อนลำต้น เมื่อท่อนลำต้นได้รับ GA_3 ทางขอล่างความยาวเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 116%, พันธุ์ ก ข.1 82% และพันธุ์ T442-57 70% ในขณะที่ท่อนลำต้นได้รับ GA_3 ทุกส่วนความยาวเพิ่มขึ้นในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 16%, พันธุ์ ก ข.1 15% และพันธุ์ T442-57 13% ซึ่งตรงกับ Kaufman และคณะ (1973) ได้ทดลองกับปล่องข้าวโอ๊ต ซึ่งเขาเสนอว่าการให้สารละลายมากเกินไปจะทำให้ท่อนลำต้นไม่เจริญเติบโต เนื่องจากเกิดสภาพขาดออกซิเจนและไม่อาจตอบสนองต่อ GA_3 (Montague และคณะ, 1973) เขาให้ความเห็นว่าที่อุณหภูมิ 28 °C. ในสภาพที่ขาดออกซิเจน ท่อนลำต้นอาจปล่อยสารอย่างหนึ่งออกมาที่ยับยั้งขบวนการเจริญเติบโตได้

ดังนั้นจากการทดลองนี้ เมื่อท่อนลำต้นได้รับ GA_3 ทุกส่วนนั้นอาจทำให้เกิดสภาพที่ขาดออกซิเจน ท่อนลำต้นจึงเจริญได้น้อยมาก ส่วนการให้ท่อนลำต้นได้รับ GA_3 ทางขอล่าง ทั้ง GA_3 และน้ำตาล sucrose จะถูกลำเลียงผ่านท่อและรอยต่อของท่อนลำต้นและปล่องไปยังปล่อง ซึ่งสารบางอย่างที่รอยต่อนี้มีส่วนทำให้เจริญได้คือด้วย ดังเช่นที่ Adams และคณะ (1973) และ Montague และคณะ (1973) ได้กล่าวไว้

6. อิทธิพลของแสงต่อการเจริญของท่อนลำต้น

จากผลการทดลองในตารางที่ 8 และกราฟที่ 8 แสดงให้เห็นว่าเมื่อท่อนลำต้นได้รับ GA_3 ในที่มีแสงจะยืดตัวได้น้อยกว่าในที่ไม่มีแสง ในที่มีแสงความยาวท่อนลำต้นเพิ่มขึ้นในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 33%, พันธุ์ ก ข.1 37% และพันธุ์ T 442-57 40% ในที่ไม่มีแสงเมื่อท่อนลำต้นได้รับ GA_3 ความยาวเพิ่มขึ้นในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 117% พันธุ์ ก ข.1 82% และพันธุ์ T 442-57 57% การทดลองนี้สอดคล้องกับการทดลองที่ Brian และ Hemming (1957) รายงานว่า GA_3 อย่างเดียวไม่ทำให้พืชยืดตัวได้ในที่มีแสง แต่ในที่ไม่มีแสง GA_3 ทำให้พืชยืดตัวได้ Lockhart (1958) ก็รายงานวว่าแสงและ GA_3 มีความสัมพันธ์กันต่อการควบคุมการเจริญของพืช ในที่มีแสง GA_3 จะมีผลต่อความยาวปล้องน้อยกว่าในที่ไม่มีแสง Lockhart และ Gottschall (1959) ได้ทดลองให้ GA_3 แก่ต้นถั่วพบว่าไม่ว่าจะให้แสงที่มีความเข้มสูงหรือต่ำก็ตาม GA_3 ก็สามารถเอาชนะอิทธิพลของแสงที่ไปยับยั้งการยืดตัวของลำต้นได้ Kaufman (1965) ได้ศึกษาในปล้องข้าวโอ๊ต พบว่า GA_3 เป็นตัวเร่งการยืดตัวของปล้องทั้งในที่มีแสงและไม่มีแสง แต่ความยาวปล้องในที่มีแสงน้อยกว่าในที่ไม่มีแสง 15 เท่า

การทดลองในข้าวนี้ปรากฏชัดว่าท่อนลำต้นข้าวได้รับ GA_3 ในที่ไม่มีแสงจะยืดตัวได้ดีกว่าเมื่ออยู่ในที่มีแสง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้จากการศึกษาที่ Lockhart (1959) ได้พบว่าแสงมีส่วนในการควบคุมการยืดตัวของพืช โดยมีอิทธิพลผ่านทาง metabolism ของ gibberellin มีกลไกที่เป็นไปได้ 3 แบบคือ (1) แสงอาจไปลดการสังเคราะห์ gibberellin (2) แสงอาจไปทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพของ gibberellin ในธรรมชาติ และ (3) แสงอาจทำให้เนื้อเยื่อตอบสนองต่อ gibberellin ได้น้อยลง แต่ Roesel และ Haber (1963) ศึกษาในเยื่อหุ้มยอดคณอนของข้าวสาดี พบว่าการกระทำของแสงสีแสดไม่ว่าจะไปเพิ่มหรือลดการยืดตัวของเยื่อหุ้มยอดคณอนก็เป็นอิสระไม่ขึ้นกับการกระทำของ GA_3 ในการทดลองของ Kaufman (1965) พบว่าเมื่อให้ GA_3 แก่ท่อนลำต้นข้าวโอ๊ตในที่มีแสงการยืดตัวจะเพิ่มขึ้นระดับเดียวกับท่อนลำต้นที่เจริญในที่มืดแต่ไม่ได้รับ GA_3 และขณะที่ปล้องมีการเจริญในระยะต้น ๆ (0-3 มม)

นั้น ทอนลำต้นสามารถตอบสนองต่อ GA_3 ในที่มีแสงได้ก็เท่ากับในที่ไม่มีแสง เพราะฉะนั้นสิ่งที่น่าเป็นไปได้ก็คือ GA_3 และแสงไม่อาจเอาชนะอิทธิพลต่อกันได้ในระยะแรก ๆ ของการเจริญของพืช และการกระทำของแสงและ GA_3 เป็นอิสระต่อกัน เขาเสนอว่าแสงควบคุมการเจริญของปล่อง และ GA_3 ก็ควบคุมการเจริญของปล่อง ซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้กระทำที่ตำแหน่งต่างกันและมีกลไกแตกต่างกันด้วย

7. ความเข้มข้นที่เหมาะสมของ GA_3

จากผลการทดลองในตารางที่ 9 ก. และกราฟที่ 9 จะเห็นว่าที่ GA_3 ความเข้มข้น $10^{-5} M$ ทำให้ทอนลำต้นของข้าวทั้ง 3 พันธุ์ยืดอกได้มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติของความยาวทอนลำต้นระหว่างข้าว 2 พันธุ์ ดังแสดงในตารางที่ 9 ข. พบว่ามีบางความเข้มข้นที่ GA_3 ทำให้ทอนลำต้นยืดอกไม่แตกต่างกัน เช่น ระหว่างพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และ ก ข.1 ที่ GA_3 ความเข้มข้น $0, 10^{-11}, 10^{-10}$ และ $10^{-3} M$ ระหว่างพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และ T 442-57 ที่ GA_3 ความเข้มข้น $10^{-11}, 10^{-10}$ และ $10^{-3} M$ และระหว่างพันธุ์ ก ข.1 และ T 442-57 ที่ GA_3 ความเข้มข้น $10^{-11}, 10^{-10}$ และ $10^{-3} M$ ที่เป็นเช่นนี้ถ้าพิจารณาแล้วน่าจะเป็นไปได้ว่า ความยาวทอนลำต้นของข้าวทั้ง 3 พันธุ์จะไม่มี ความแตกต่างกันที่ GA_3 ความเข้มข้น $10^{-11}, 10^{-10}$ และ $10^{-3} M$ เพราะ GA_3 ความเข้มข้น 10^{-11} และ $10^{-10} M$ อาจมีปริมาณน้อยเกินไปที่จะไปกระตุ้นให้ทอนลำต้นยืดอก จนทำให้เห็นว่าที่ความเข้มข้นนี้ ความยาวของทอนลำต้นของข้าวทั้ง 3 พันธุ์เพิ่มขึ้นน้อยมากจนเปรียบเทียบไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนที่ GA_3 ความเข้มข้น $10^{-3} M$ นั้น GA_3 อาจมีมากเกินไปจึงไปยับยั้งการเจริญของทอนลำต้นของข้าวทั้ง 3 พันธุ์ ทำให้ยืดอกน้อยมากจนไม่เห็นความแตกต่างจากการเปรียบเทียบ การที่คิดว่าทอนลำต้นของข้าวทั้ง 3 พันธุ์ น่าจะมีความแตกต่างกันเมื่อไม่ได้รับ GA_3 (control) นั้น จากการทดลองพบว่าการเปรียบเทียบระหว่างข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และพันธุ์ ก ข.1 นั้น ความยาวทอนลำต้นไม่ต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันระหว่างข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 กับพันธุ์ T 442-57 และระหว่างพันธุ์ ก ข.1 กับ

พันธุ์ T 442-57 นั้น อาจเป็นเพราะว่าคุณสมบัติบางประการของเนื้อเยื่อในข้าวทั้ง 3 พันธุ์ นั้นไม่เหมือนกัน หรืออาจจะเฮอร์โมนภายในอยู่แล้วในธรรมชาติไม่เท่ากันก็ได้

ความยาวท่อนลำต้นมีความแตกต่างกันระหว่างข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และพันธุ์ ก ข.1 ที่ GA_3 ความเข้มข้น 10^{-9} , 10^{-8} , 10^{-6} , 10^{-5} และ 10^{-4} M ระหว่างข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และพันธุ์ T 442-57 ที่ GA_3 ความเข้มข้น 0, 10^{-9} , 10^{-8} , 10^{-7} , 10^{-6} , 10^{-5} และ 10^{-4} M และระหว่างข้าวพันธุ์ ก ข.1 และพันธุ์ T 442-57 ที่ GA_3 ความเข้มข้น 0, 10^{-8} , 10^{-7} , 10^{-6} , 10^{-5} และ 10^{-4} M จากการเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติเมื่อใช้ GA_3 ความเข้มข้นตั้งแต่ 10^{-9} - 10^{-4} M ความยาวท่อนลำต้นของข้าว 3 พันธุ์มีความแตกต่างกันหมด ยกเว้นที่ GA_3 10^{-7} M สำหรับการเปรียบเทียบในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 กับพันธุ์ ก ข.1 และที่ GA_3 10^{-9} M สำหรับการเปรียบเทียบในข้าวพันธุ์ ก ข.1 กับพันธุ์ T 442-57 ซึ่งความยาวท่อนลำต้น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็น error จากการทดลองเพราะที่จุดนี้ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (standard deviation) สูงมากทั้งตารางที่ 9 ก. เมื่อมองดูโดยทั่วไป จากกราฟที่ 9 แล้วจะเห็นว่าที่ GA_3 ความเข้มข้นตั้งแต่ 10^{-8} - 10^{-4} M ความยาว ท่อนลำต้นของข้าวทั้ง 3 พันธุ์แตกต่างกัน และเห็นได้ชัดเจนนที่ GA_3 ความเข้มข้น 10^{-6} - 10^{-4} M และที่ GA_3 10^{-5} M ท่อนลำต้นตอบสนองต่อ GA_3 ใกล้เคียงกับความเข้มข้นอื่นๆ

ดังนั้นในข้าวทั้ง 3 พันธุ์นี้ GA_3 10^{-5} M จึงเป็นความเข้มข้นที่เหมาะสมใน การกระตุ้นให้ท่อนลำต้นยืดตัวได้ดี โดยที่ท่อนลำต้นของข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 ตอบสนองได้ดี กว่าพันธุ์ ก ข.1 และพันธุ์ T 442-57 ตามลำดับ ข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 ซึ่งเป็นข้าวขึ้นน้ำ ยืดตัวได้ดีแตกต่างกันมากจากข้าวอีก 2 พันธุ์ โดยที่ข้าวพันธุ์ ก ข.1 และพันธุ์ T 442-57 ถึงแม้จะแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญ แต่ก็ไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 จากตารางที่ 9 ก. จะเห็นว่าเมื่อให้ GA_3 10^{-5} M ในน้ำตาล sucrose 0.1 M แก่ท่อนลำต้นเจริญในที่มืดนาน 72 ชั่วโมง ท่อนลำต้นของข้าวทั้ง 3 พันธุ์จะยืดตัวได้มากกว่า control ในพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 94.64%, พันธุ์ ก ข.1 63.96% และพันธุ์

T 442-57 61.68% เพราะฉะนั้นถ้าจะแยกชนิดของข้าวต่อการตอบสนอง GA_3 ก็จะเป็นข้าวพันธุ์เป็นแถว 56 กลุ่มหนึ่ง และข้าวพันธุ์ ก ข.1 กับพันธุ์ T 442-57 ก็จะเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ใกล้เคียงกัน

ความเข้มข้นที่เหมาะสมของ GA_3 คือ $10^{-5}M$ ในการกระตุ้นการยืดตัวของท่อนลำต้นข้าวนี้คล้ายกับที่ Purves และ Hillman (1958) ได้ทดลองการตอบสนองต่อ GA_3 ของต้นถั่ว (*Pisum sativum*) เขาพบว่าความเข้มข้นที่เหมาะสมของ GA_3 คือ $10^{-5}M$ เขายังได้อ้างถึงว่ามีผู้ทำการทดลองหลายคนเช่น Brian และ Ridley ซึ่งพบว่าการตอบสนองต่อ gibberellin ของต้นถั่วนี้มีความคงที่อย่างสัมพันธ์กันในช่วงความเข้มข้นกว้าง และในการทดลองเบื้องต้นนั้นเขาพบว่าความเข้มข้นของ GA_3 ที่ทำให้ท่อนลำต้นของต้นถั่วตอบสนองได้ดี คือ $10^{-5}M$ Kaufman (1973) กล่าวว่าท่อนลำต้นของปล้องข้าวโอ๊ตนั้นตอบสนองต่อ GA_3 ที่ความเข้มข้นต่ำถึง $10^{-8}M$ และความเข้มข้นที่เหมาะสมซึ่งทำให้ท่อนลำต้นตอบสนองได้ดีที่สุดคือ GA_3 $3 \times 10^{-5}M$ ซึ่งตรงกับที่ Adams และคณะ (1973) ก็ใช้ GA_3 ความเข้มข้น $3 \times 10^{-5}M$ ในการทดลองเพื่อคุณสมบัติของ GA_3 และน้ำตาล sucrose ต่อการเจริญของท่อนลำต้นข้าวโอ๊ต แต่ Kasama และ Katsumi (1974) ใ้รายงานว่าทำให้ GA_3 แก่ท่อนของต้นอ่อนของ Cucumber ก่อนที่จะให้ GA_3 นี้ พบว่าค่าที่เหมาะสมของ GA_3 คือ ความเข้มข้น $10^{-4}M$ ซึ่งการทดลองกับข้าวนี้มีผลใกล้เคียงกับการทดลองของ Kaufman และ Adams และคณะ ที่ว่าความเข้มข้นที่เหมาะสมของ GA_3 ต่อการเจริญของท่อนลำต้นข้าวทั้ง 3 พันธุ์คือ $10^{-5}M$ ปล้องข้าวที่ใช้ในการทดลองนี้เป็นปล้องที่เกิดในระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น ต่างกับของ Kaufman และ Adams และคณะ ซึ่งใช้ปล้องที่อยู่ถัดจากก้านช่อกอกลงมาในระยะที่ข้าวโอ๊ตกำลังมีดอก แต่ท่อนลำต้นข้าวทั้ง 3 พันธุ์ก็ตอบสนองต่อ GA_3 ความเข้มข้นมีไ้แตกต่างกัน ซึ่ง Michniewicz และ Lang (Kaufman, 1967) ได้กล่าวว่าในพืชต่าง species กันนั้น GA_3 จะควบคุมการเจริญไ้แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณของ GA_3 ที่เนื้อเยื่อพืชชนิดนั้นต้องการแตกต่างกัน

อิทธิพลของ GA_3 ต่อการยืดตัวของลำต้นข้าวขึ้นน้ำและข้าวนาสวนจากการทดลองนี้ทำให้เห็นว่า การที่ต้นข้าวตอบสนองต่อ GA_3 ไค่นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของเนื้อเยื่อเจริญของปล่องข้าวชนิดนั้นเอง ข้าวพันธุ์ปีนแก้ว 56 ซึ่งเจริญในธรรมชาติ ใกล้เคียงกว่าพันธุ์ ก ช.1 และพันธุ์ T 442-57 ท่อนลำต้นของข้าวพันธุ์ปีนแก้ว 56 ก็ตอบสนองต่อ GA_3 ใกล้เคียงกว่าพันธุ์ ก ช.1 และ T 442-57 ตามลำดับ และการตอบสนองต่อ GA_3 ของต้นข้าวขึ้นน้ำจะไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการขึ้นน้ำ เพราะจากการใช้ข้าวพันธุ์ T442-57 ในการทดลองนี้ชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าพันธุ์ปีนแก้ว 56 จะมีความสามารถขึ้นน้ำได้ปานกลาง แต่ความสามารถในการตอบสนองต่อ GA_3 ก็มีไค้อยู่ระหว่างพันธุ์ปีนแก้ว 56 และพันธุ์ ก ช.1 จึงเป็นไปได้ว่าข้าวขึ้นน้ำและข้าวนาสวนน่าจะมีสิ่งแตกต่างกัน คือ

1. ปริมาณฮอร์โมนภายในต้นข้าวทั้ง 2 ชนิดไม่เท่ากัน
2. เซลล์ของเนื้อเยื่อเจริญของปล่องข้าวขึ้นน้ำและข้าวนาสวนมีสารประกอบเคมีบางอย่างทางพันธุกรรมแตกต่างกัน จึงทำให้เซลล์ของปล่องข้าวทั้ง 2 ชนิดตอบสนองต่อ GA_3 ไคไม่เท่ากัน
3. ลักษณะทางสัณฐานวิทยาบางอย่างเช่น hair หรือ trichome ที่ลำต้นไม่เหมือนกัน

ถ้าข้าวพันธุ์ปีนแก้ว 56 มีปริมาณฮอร์โมนหรือ GA_3 มากกว่า GA_3 ก็จะทำให้เกิดเอ็นไซม์ invertase และ α -amylase เอ็นไซม์ invertase จะไปเร่งปฏิกิริยาการสลายน้ำตาล sucrose ให้เป็น glucose และ fructose ซึ่งจำเป็นต่อการสังเคราะห์ไขมันเชิงเซลล์ และ α -amylase เป็นเอ็นไซม์ที่ใช้ในขบวนการสังเคราะห์ RNA และโปรตีนซึ่งช่วยในการยืดตัวของเซลล์ (Kaufman และคณะ, 1967) เมื่อข้าวพันธุ์ปีนแก้ว 56 สามารถใช้ hair หรือ trichome คุ้มน้ำเข้าสู่เซลล์ใกล้เคียงกว่าก็จะทำให้ภายในเซลล์มีแรงดันออสโมซิสเปลี่ยนแปลงจึงทำให้เซลล์ยืดตัวไค้ใกล้เคียงกว่าพันธุ์ ก ช.1 และพันธุ์ T 442-57

อย่างไรก็ดีควรไค้มีการศึกษากันต่อไปเพื่อจะไค้สรุปไค้แน่นอนขึ้น

8. ความแตกต่างของการให้ GA₃ ต่อท่อนลำต้นครั้งเดียวและให้ซ้ำกัน 3 ครั้ง

ทำการทดลองนี้เนื่องจากมีปัญหว่าการที่ท่อนลำต้นของข้าวได้รับ GA₃ ความเข้มข้นต่ำ ๆ แล้วยืคตัวโคนของมันอาจเป็นเพราะปริมาณของ GA₃ ที่จะไปทำให้ท่อนลำต้นยืคตัวนั้นมีไม่พอเพียง จึงเปรียบเทียบการให้ GA₃ ความเข้มข้นตั้งแต่ 10⁻¹⁰ - 10⁻⁶ M แก่ท่อนลำต้น โดยให้ครั้งเดียวตอนเริ่มแรกตลอดการทดลอง และให้ทุก 24 ชั่วโมงรวม 3 ครั้ง ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างการให้ทั้ง 2 วิธีนี้ ซึ่งจากการทดลองของ Montague และคณะ (1973) พบว่าถ้าให้ GA₃ ปริมาณมากแก่ท่อนลำต้นจะใช้เวลาเพียงสั้น ๆ ก็พอ แต่ถ้า GA₃ ความเข้มข้นต่ำควรให้เป็นเวลานาน และ Spiker และคณะ (1976) ได้ทดลองให้ GA₃ ความเข้มข้น 5 x 10⁻⁸ M แก่ต้นข้าวพันธุ์เขียวเพียงครั้งเดียว และให้ซ้ำกันทุกสัปดาห์จนถึง 10 สัปดาห์ พบว่าต้นที่ได้รับ GA₃ ครั้งเดียวจำนวนปล้องจะเพิ่มขึ้นใน 3 สัปดาห์แรก แล้วหลังจากนั้นก็ลดลงจนเท่ากับ control แต่ความยาวปล้องมากกว่า control 3 เท่า ส่วนต้นที่ได้รับ GA₃ ทุกสัปดาห์นั้นจำนวนและความยาวปล้องจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดการทดลอง แต่จากการทดลองในข้าวนี้การให้ GA₃ เพียงครั้งเดียวและให้ซ้ำกันทุก 24 ชั่วโมง 3 ครั้ง ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันในความยาวของท่อนลำต้น ดังในตารางที่ 10 และกราฟที่ 10

9. ความยาวของ เซลล์บริเวณอกของปล้อง

จากตารางที่ 11 และกราฟที่ 11 จะเห็นว่าหลังจากท่อนลำต้นข้าวได้รับ GA₃ 10⁻⁵ M ในน้ำตาล sucrose 0.1 M เจริญในที่มืดในช่วงเวลา 0, 24, 48 และ 72 ชั่วโมง ในข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 เซลล์บริเวณอกของปล้อง ของท่อนลำต้นที่ได้รับ GA₃ มีความยาวมากกว่าที่ไม่ได้รับ ทุกช่วงเวลาทดลอง และในข้าวพันธุ์ ก ข. 1 เซลล์บริเวณอกของปล้อง ที่ได้รับ GA₃ จะยาวกว่าที่ไม่ได้รับ GA₃ ที่ช่วงเวลา 48 และ 72 ชั่วโมง ซึ่งผลการทดลองนี้สอดคล้องกับที่ Feucht (1958) รายงานว่าการให้ GA₃ แก่ต้นข้าว GA₃ จะชักนำให้เซลล์แบ่งตัวและยืคตัวมากขึ้นด้วย Greulach และ Haesloop (1958) ก็พบว่า การให้ GA₃ แก่ต้นข้าวทำให้เซลล์บริเวณ pith

ยืคตัวมากขึ้นไม่ทำให้เกิดการแบ่งตัว Kaufman (1965) ศึกษาในปล่องข้าวโอ๊ต พบว่า GA_3 ไปหยุดยั้งการแบ่งเซลล์ของเนื้อเยื่อปล่องก่อนถึงเวลาอันสมควร ทำให้ epidermal cell ในส่วนเนื้อเยื่อเจริญของปล่องยืคตัวไคอย่างมากและมากกว่า control 1.8 เท่า Kamisaka และคณะ (1972) ศึกษาในต้นอ่อนของผักกาดก็พบว่า GA_3 มีผลทำให้เซลล์ขยายตัว Davies และ Ozbay (1975) พบว่า GA_3 ทำให้เซลล์ใน epicotyl ของต้นถั่วยืคตัว แต่ Sach และคณะ (1959) ศึกษาในต้น Hyoscyamus niger พบว่า GA_3 ไปมีผลที่ส่วน sub-apical ของลำต้น โดยชักนำให้เกิดการแบ่งเซลล์

จากการทดลองนี้ถ้าดูจากอัตราการเพิ่มความยาวของเซลล์แล้ว การที่ท่อนลำต้นข้าวมีความยาวเพิ่มขึ้นจึงเป็นผลที่เกิดจากการยืคตัวของเซลล์

10. ความยาวของ เซลล์ในชั้นคอร์เท็กซ์ของปล่อง

จากตารางที่ 12 และกราฟที่ 12 จะเห็นว่าความยาว เซลล์ในชั้นคอร์เท็กซ์ของปล่อง ของลำต้นข้าวพันธุ์ปิ่นแก้ว 56 และพันธุ์ ก ข.1 ที่ได้รับ GA_3 และไม่ได้รับ GA_3 ที่ช่วงเวลา 0, 24, 48 และ 72 ชั่วโมงนั้น เซลล์ในชั้นคอร์เท็กซ์ของปล่อง ของท่อนลำต้นที่ได้รับ GA_3 ของข้าวทั้ง 2 พันธุ์ มีความยาวมากกว่าที่ไม่ได้รับ GA_3 ที่ทุกช่วงเวลาการทดลอง จากการวัดความยาว เซลล์ในชั้นคอร์เท็กซ์ของปล่อง เช่นเดียวกับ เซลล์ชั้นนอกของปล่อง แสดงให้เห็นว่า ท่อนลำต้นมีความยาวเพิ่มเกิดจากการยืคตัวของเซลล์